

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

**Základní škola a Mateřská škola Holasice, okres Brno - venkov
Palackého 24, Holasice**

MOTO: „Výchova by měla být taková, aby to, co je nabízeno, bylo přijímáno jako cenný dar, ne jako povinnost.“

Albert Einstein

OBSAH:

Identifikační údaje.....	4
Provozní doba školní družiny.....	4
Charakteristika zařízení.....	5
Popis materiálních podmínek.....	5
Bezpečnost a ochrana zdraví žáků.....	5
Popis personálních podmínek.....	6
Popis ekonomických podmínek.....	6
Konkrétní cíle vzdělávání.....	6
Obsah a formy činnosti školní družiny.....	7
Plán vzdělávání	10
Koncepce školní družiny	13
Podmínky vzdělávání ve školní družině.....	20
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	21

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE:

Název programu:

Školní vzdělávací program školní družiny ZŠ a MŠ Holasice

Adresa: Základní škola a Mateřská škola Holasice
Palackého 24, Holasice, 664 61 Rajhrad

Ředitelka školy: Mgr. Pavlína Zámečnicková

Koordinátor ŠVP: Marie Komosná

Počet oddělení: 2 / 3 (dle počtu přihlášených žáků)

Kapacita ŠD: 60

Kontakty: Základní škola: tel. 547229262, e-mail: zsreditelka@zsholasice.cz
Školní družina: tel. 772722504

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 75022630

IZO: 102179280

Zřizovatel:

Obec Holasice
Václavská 29, Holasice
664 61 Rajhrad
Tel: 547 229 362

2. PROVOZNÍ DOBA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Pondělí	7.00 – 7.40,	11.40 – 16:30
Úterý	7.00 – 7.40,	11.40 – 16:30
Středa	7.00 – 7.40,	11.40 – 16:30
Čtvrtek	7.00 – 7.40,	11.40 – 16:30
Pátek	7.00 – 7.40,	11.40 – 16:30

3. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

ŠD má pro svou činnost k dispozici 2 / 3 kmenové učebny (dle počtu přihlášených účastníků ŠD). Školní družina může využívat k pobytu venku, k relaxaci i sportování školní dvůr a prostory vedle školy, které jsou vybaveny průlezkami a houpačkami. Pro další zájmové i sportovní aktivity může ŠD využívat také sokolovnu.

Ve školní družině vzděláváme žáky ve věku 6 – 10 let, 1. – 5. ročník, nabízíme jim další zájmové útvary. Přihlášení žáci mají možnost navštěvovat ŠD od 7.00 do 7.40 hod. a v návaznosti na rozvrh jednotlivých tříd od 11:40 do 16:30 hod. Při mimořádném zkráceném vyučování zajistí ŠD operativně provoz i v jiném čase.

Rodič může žáka písemně přihlásit do ŠD vždy k prvnímu dni kteréhokoli měsíce a odhlásit žáka ze ŠD vždy k poslednímu dni kteréhokoli měsíce školního roku.

3.1 POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Naše školní družina má ve kmenových třídách k dispozici prostory členěné na hernu, v níž je podlaha pokryta kobercem a druhou část, která slouží k praktickým činnostem. Každá místnost je vybavena moderním nábytkem na ukládání pomůcek. Vnitřní vybavení, všech oddělení, školní družiny doplňujeme postupně novými hrami a stavebnicemi. K dispozici má ŠD také školní knihovnu se širokou škálou dětských knih. Žáci mají k dispozici dále stavebnice, stolní hry, puzzle, kostky, doplňky ke kooperativním sociálním hrám, vzdělávací i dětské časopisy, kinetický písek, plastelínu, výtvarné pomůcky a přírodniny.

Za příznivého počasí je pro pobyt venku výhodou možnost využívání jak školního dvoru, tak i přilehlého dětského hřiště u budovy školy. V opačném případě, k realizaci aktivního odpočinku s dětmi, využíváme tělocvičnu v místní sokolovně. Školní družina má dvě až tři oddělení s kapacitou 60 žáků. Určený prostor pro ŠD je dostačující pro všechna oddělení ŠD. Provoz zajišťují dvě až tři vychovatelky a případně asistentka.

3.2 BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ ŽÁKŮ

Děti jsou do školní družiny zařazovány na základě zápisního lístku, který vyplní zákonní zástupci a vyznačit na něm čas, kdy žák odchází domů a zda jde sám, nebo v doprovodu jiné osoby. Do formuláře Zmocnění pro předávání dítěte jiným pověřeným osobám, musí zákonný zástupce dítěte zapsat osoby, které zmocňuje k vyzvedávání dítěte ze školní družiny. Vychovatelka předává děti oprávněným osobám. Pokud si zákonní zástupci přejí, aby dítě odešlo samo ze školní družiny v jiný čas, než je na zápisním lístku, musí o změnu požádat vychovatelku předem formou vyplněného formuláře – Uvolnění z výuky/školní družiny. Děti

jsou pod stálým dohledem vychovatelky. Na začátku školního roku vychovatelka seznamuje děti s bezpečnostními předpisy a ochranou zdraví ve ŠD. Taktéž před každou akcí mimo školu jsou děti poučeny o bezpečném chování. Ve ŠD se žáci řídí Vnitřním řádem. Společně si vytváří pravidla chování a jednání v různých situacích – Pravidla školní družiny. Během provozu ŠD neopouštějí žáci bez dovolení prostory určené vychovatelkou. Žáci jsou vedeni k zásadám kultivovaného chování. Dle předpisů jsou oddělení naplňována maximálně do počtu 60 žáků celkem.

3.3 POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými odborníky, všichni vychovatelé, vychovatelky i asistentky pedagoga mají pedagogické vzdělání a dlouholetou praxi, případně si vzdělávání doplňují. Úzce spolu spolupracují a vzájemně se doplňují ve svých specializacích – výtvarná činnost, tělovýchovná činnost, dramatická či hudební činnost.

3.4 POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Žáci chodí do ŠD za úplaty, platby probíhají ve dvou splátkách za školní rok. První vždy k 15. září a druhá k 15. lednu. Platba je provedena zákonným zástupcem, převodem na účet školy a pod variabilním symbolem dítěte, který každé dítě, na začátku školního roku, dostane písemně.

4. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Rozvoj osobnosti člověka

- poznávací a sociální způsobilost
- mravní a duchovní hodnoty pro osobní a občanský život
- získávání zkušeností a informací, učení se po celý život

Získávání všeobecného vzdělání

Pochopení a uplatnění zásad demokracie a právního státu

- sociální soudržnost mezi dětmi
- vztahy mezi dětmi a dospělými
- práva dětí, základní lidská práva

Utváření vědomí národní a státní příslušnosti

- etnické, národnostní, kulturní, jazyková příslušnost
- náboženská identita každého jedince

Rovnoprávnost žen a mužů

Poznávání světových a evropských kulturních hodnot a tradic

-ctít kulturní zvyky a tradice, seznamovat se s nimi

Získávání a uplatňování znalostí o životním prostředí

-ochrana životního prostředí a zdraví všech

Vybavovat žáky dostatečnými kompetencemi k trávení volného času

5. OBSAH A FORMY ČINNOSTI ŠD

Obsah zájmově vzdělávacího programu ŠD navazuje na ŠVP I. stupně ZŠ a týká se především oblasti:

„ČLOVĚK A JEHO SVĚT“

Obsahem musí prolínat tyto okruhy:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Žáci se učí

- pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, což vede k ucelenému pohledu na svět, poznávají sebe i své okolí
- chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty druhých

Je potřeba naplnit tyto požadavky konkrétními aktivitami specifickými pro ŠD. Podmínkou je **vlastní prožitek** žáků, propojování s reálnými životními situacemi a přesahem do běžného života.

Formy činnosti v ŠD jsou zejména činnosti pravidelné, příležitostné akce a široká nabídka spontánních aktivit. ŠD umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Pravidelné činnosti

- týdenní skladba zaměstnání
- režim dne

Příležitostné akce

- besídky a slavnosti
- výlety
- celodružinové akce

- soutěže
- vystoupení

5.1 Volnočasové aktivity - chápeme jako klidové činnosti zařazené např. po obědě či v koncové době ŠD

- *klidové činnosti* po obědě (četba, vyprávění, kreslení)
- *spontánní hry*, volba her dle vlastního výběru dětí
- *relaxační chvíle*, využití relaxačních zón k odpočinku např. při poslechu klidné hudby (na koberci, na dětském hřišti aj.)

5.2 Odpočinkové činnosti – kompenzují zátěž ze školního vyučování aktivním odpočinkem, děti mají možnost výběru

- *rekreační činnost* - pohybové hry, hry s míči, hudebně pohybové aktivity, závodivé hry, spontánní hry, hry v tělocvičně či v přírodě
- *klidové činnosti* - povídání, rozhovory, stolní hry, kreslení, vybarvování, hry se stavebnicemi, četba časopisů, četba na pokračování

5.3 Zájmové činnosti - rozvíjejí osobnost, umožňují seberealizaci i další rozvoj motorických schopností. Mohou být zařazeny jako kolektivní, nebo individuální činnost. Jde o:

- pracovní činnosti* –práce s přírodním materiálem, textilem, papírem atd.
- výtvarné činnosti* –kresba, malování, koláže, omalovánky atd..
- přírodovědné činnosti* –pozorování změn v přírodě, poznávání přírody, ochrana životního prostředí
- hudební činnosti* –poslech hudby a její reprodukce, zpěv, hudebně pohybové hry apod.
- sportovní činnosti* –sportovní a pohybové hry apod.
- sociální činnosti* –zážitkové hry na rodinu, na školu (výměna rolí), na konflikt apod.
- dramatické a literární činnosti* –nácvič scének, pohádek, recitace, četba knih a časopisů
- samoobslužná činnost* –děti se učí pravidla správného společenského chování, stolování, rozvíjí hygienické návyky a péči o zdraví.

5.4 Příprava na vyučování – zahrnuje okruh činností souvisejících s plněním školních povinností. Vzhledem k souladu s křivkou výkonnosti žáků mají u nás pouze formu zábavného procvičování učiva prostřednictvím didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách a dalších činnostech.

hry - didaktické hry, hry pro rozvoj řeči, hry na procvičování sluchové a zrakové paměti, hra pro sluchové rozlišování

tematické vycházky a další činnosti, které upevňují poznatky získané ve vyučování

didaktické listy - doplňovačky, rébusy, domalovánky, křížovky, osmisměrky, sudoku, hry s písmeny, číslicemi

5.5 Požadavky pro volný čas

1. Požadavek pedagogického ovlivňování volného času

vychovatel navozuje, motivuje, chválí, oceňuje výkony

2. Požadavek dobrovolnosti

činnosti musí být přiměřené věku a momentálnímu stavu žáků

činnosti vykonávají žáci dobrovolně na základě vzbuzení zájmu

3. Požadavek zajímavosti a zájmovosti

činnosti by měly být atraktivní a pestré, s jinými postupy než ve školním vyučování

4. Požadavek aktivity

žáci by se měli aktivně podílet na tvorbě týdenního plánu, na přípravě různých činností, realizaci i hodnocení

5. Požadavek citlivosti a citovosti

všechny činnosti by měly žákům přinášet kladné emoce

zažití radosti z objevování a překonávání překážek

6. Požadavek seberealizace

činnosti, kde žák prožívá radost, objevuje sebe sama

kladné hodnocení

vznik žádoucích sociálních kontaktů

radost z vykonané činnosti

6. PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Navazuje na ŠVP naší školy, školní výuku, byl vytvořen s možností aktualizace a doplňování, jednotlivé činnosti jsou konkretizovány v týdenních plánech vychovatelů.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhá především vlastní činností žáků, jejich interakcí s okolím a získávanou zkušeností.

Vše je založeno na přímých zážitcích z činnosti vycházející částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměřit se, bavit se a komunikovat (využití metod dramatické výchovy a navozování situací).

Ve struktuře činností jsou doporučeně zastoupeny činnosti řízené i spontánní.

Výsledkem jsou očekávané výstupy = **kompetence** (tj. vědomosti, schopnosti, dovednosti a postoje). Viz příložené zpracování do tabulek.

Úkolem vychovatele je:

získat žáky ke spolupráci, vést je k vnímání a citovému prožívání bezprostředních zážitků z navozených situací ve školní družině

6.1 Získávání kompetencí u dětí:

1. Kompetence žáka k učení

učí se s chutí, započatou práci dokončí

získané vědomosti dává do souvislostí

kladou si otázky a hledají na ně odpovědi z různých zdrojů

získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích

umí zhodnotit svoji práci

2. Kompetence žáka k řešení problému

užívá logických, matematických i empirických (smysl. poznání) postupů

všímá si dění i problémů a učí se ho pochopit

hledá různé způsoby k řešení problémů a rozlišuje správná a chybná řešení

chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli

dokáže obhájit svá rozhodnutí a uvědomuje si zodpovědnost za ně

JAK NA TO: dramatická výchova – navození situací, síla prožitku, pravidlo jako–jako by

3. Komunikativní kompetence

ovládá řeč i mimoslovní komunikaci

komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými

řeší konflikty, naslouchá druhým

vyjadřuje svůj vlastní názor, své pocity řečí i gestem

promlouvá na veřejnosti, komunikuje kultivovaně

JAK NA TO: dramatická výchova – komunikativní hry, pásma, představení, vyprávění

4. Kompetence sociální a interpersonální

plánuje, odhaduje rizika, organizuje, řídí, samostatně rozhoduje a hodnotí své činnosti

uvědomuje si, že nese zodpovědnost za své činnosti i s důsledky

projevuje citlivost, ohleduplnost a solidárnost

rozpozná vhodné a nevhodné chování, umí být tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

dokáže ve skupině spolupracovat, prosadit se i podřídit, umí přijmout kompromis

respektuje dohodnutá pravidla

JAK NA TO: navozování situací

5. Kompetence činnostní, občanské a pracovní

dbá na osobní zdraví své i druhých

uvědomuje si svá práva a práva druhých

vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu, umí se bránit

zvládá běžné praktické činnosti – nakupování, cestování hromadnou dopravou, návštěva lékaře, pošty apod.

chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské)

JAK NA TO: multikulturní a ekologická výchova

6. Kompetence k trávení volného času

účelně tráví svůj volný čas a zná možnosti smysluplného trávení volného času

umí si vhodně vybrat zájmové činnosti dle svého zájmu a vlastních dispozic

aktivně tráví svůj volný čas a kompenzuje tak stresové a zátěžové situace

umí říci „NE“ nevhodným nabídkám trávení volného času (nebojí se)

JAK NA TO: rozhovory, besedy, zájmové útvary

6.2 Rizika ohrožující kvalitu výchovného působení ve školní družině

-Nedostatek časové dotace na jednotlivé činnosti

-Nerespektování specifika práce školní družiny

- Neopakovat aktivity a postupy z MŠ
- Nehrát si na školu

-Omezování spontánních činností

- přeorganizovanost
- spěch, nervozita
- nedokončování činností
- dokončení bez závěrečného zhodnocení

-Stereotypnost činnosti

- malá námětová pestrost
- časté opakování činností

-Nevhodné prostory a nevhodné zařízení pro školní družinu

- umístění ve třídě s frontálním umístěním lavic
- nedostatečné vybavení pomůckami
- chybí relaxační zóny
- nevhodný nábytek

-Nedostatečné respektování rozdílů mezi žáky

- tělesné a smyslové dispozice
- omezování samostatnosti žáků

-Málo příležitostí pro spoluúčast žáků

- při plánování vlastní činnosti
- při hodnocení výsledků

-Nedostatečná motivace

- dávání pokynu bez zaujetí pro činnost

-Málo klidné sociální prostředí

- málo podnětů k vytváření a vyjádření kladných citů
- nevšímavost k nevhodné komunikaci

-Rezignace vychovatelek na výchovné působení

- spokojení se se sociální funkcí školní družiny

6.3 U všech činností vycházíme ze čtyř základních typů učení:

- 1) **Učit se znát** – získávat vědomosti, učit se objevovat nové věci, získávat nové poznatky, umět je pojmenovat, analyzovat, dávat je do souvislostí, řešit problémy
- 2) **Učit se jak na to** – získávat různé dovednosti a návyky potřebné pro život, učit se komunikovat, spolupracovat, řešit problémy
- 3) **Učit se žít společně** – rozvíjet porozumění si s jinými lidmi, poznání, že všichni máme svá práva, ale i povinnosti, osvojovat si pravidla společenského chování, rozvíjet empatii, společně řešit problémy, pracovat jako člen týmu
- 4) **Učit se být** – rozvíjet vnitřní kvality jedince, budovat jeho hodnotový systém, pěstovat zdravý životní styl

Vychovatel během celého výchovného působení rozvíjí **sociální kompetence** důležité nejen pro učení, ale i další rozvoj žáků

-zdravé sebevědomí, sebejistotu

-schopnost být sám sebou

-přizpůsobit se životu v sociální skupině

7. KONCEPCE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Níže uvedené tematické okruhy slouží jako inspirace pro vychovatele, který si podle možnosti a schopností žáků daný program upravuje a přizpůsobuje během celého roku, zařazuje jeho plnění podle dané situace a kolektivu.

7.1 ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

<i>Průběžné každodenní působení vychovatelky</i>	<i>Pravidelné činnosti dle týdenní skladby</i>	<i>Příležitostné, celodružinové akce</i>
Vést děti k pravidelné osobní hygieně (mytí rukou, čištění zubů atd.), k péči o čistotu a pořádek v oddělení (služby), přiměřené oblékání vzhledem k počasí	Hygienické návyky a zdravotní prevence Kompetence 1,2,4,5,6 Nakažlivé nemoci, způsoby přenosu, prevence (desinfekce, karanténa), režim dne - rozhovory, kreslení, sestavování správného režimu dne, Kresba své siluety a dokreslení důležitých orgánů	Beseda s kvízem na téma „Čisté ruce, půl zdraví“.
Vytváření dostatečného časového prostoru pro oběd, svačinu, pitný režim, odpočinek (aktivní), sport a pohybové aktivity při pobytu venku	Zdravý životní styl Kompetence 1,2,3,4,5,6 Vyvážená strava, pohyb, pobyt v přírodě, sport, negativní jevy-alkohol, kouření - vyprávění, sestavování zdravého jídelníčku, kresba: oběd v naší jídelně, papírová koláž – potraviny zdravé a nezdravé, pohybové aktivity v přírodě a tělocvičně	Příprava slavnostní tabule, aneb dnes jíme jinak.
Zdůrazňování významu zdraví a péče o zdraví, vedení dětí k dodržování bezpečnostních pravidel při veškerých činnostech, k pomoci lidem s handicapem	Moje tělo a zdraví Kompetence 1,2,3,4,5,6 Otužování, vitamíny, sport, strava (obezita aj.), první pomoc-KPR, obvazová technika, transport, RZP –jek ji voláme důležitá tel. čísla - vědomostní soutěže, kvízy, navození situací-dramatizace, výtvarné zpracování, sportovní akce	Ochutnávka ovoce a povídání o důležitosti vitamínů pro člověka.
Vést děti k respektování živlů – voda, oheň, uvědomování si nebezpečných situací a možností jejich řešení.	Ochrana člověka za mimořádných okolností Kompetence 1,2,3,4,6 Povodně, požáry, laviny (Horská služba) hořlaviny, varovné signály, únikové cesty, tísňová volání - , vědomostní soutěže, dramatizace nebezpečných situací, výtvarné zpracování, rozhovory	Beseda s hasiči na téma „Oheň je dobrý sluha, ale zlý pán“.
Vést děti k ochraně přírody – netrhat, nelámat, nehlučet, neodhazovat odpadky	Životní prostředí – ekologická výchova Kompetence 1,2,3,4,5 Význam přírody a životního prostředí pro člověka, pomoc přírodě, třídění odpadu, sběr druhotných surovin - vycházky, společný úklid školního dvora, hry, soutěže (Co do lesa nepatří, Kontejnery...) výroba krmení pro ptáky, rozhovory a četba	Den Země – děláme Holasice čistější a krásnější (úklid v obci). Zimní výlet ke krmelci s krmením pro zvěř.

7.2 MÍSTO, KDE ŽIJEME

<i>Průběžné každodenní působení vychovatelky</i>	<i>Pravidelné činnosti dle týdenní skladby</i>	<i>Příležitostné, celodružinové akce</i>
Vést děti k odpovědnosti, k úctě k práci jiných, k uvědomování si svých práv, ale i povinnosti, ke vztahu k práci, k úctě ke starším	Moje rodina Kompetence 1,2,3,4,5,6 Rovnoprávnost mužů a žen, organizace života v rodině, pomoc v domácnosti -rozhovory, kreslení, dramatizace, komunikativní hry	Vánoční vystoupení dětí pro seniory.
Seznamovat děti s činností pracovníků školy, vést děti k úctě k jejich činnosti, ke vhodnému chování a oslovování, seznamování s výukou v jiných zemích Seznamovat děti s okolím bydliště vést děti k dodržování bezpečnostních pravidel, k odpovědnosti za své chování, ke schopnosti rozpoznat hrozící nebezpečí a umět mu čelit, BESIP	Naše škola Kompetence 1,2,3,4,5,6 Zaměstnanci školy, školní družina, řád školy a ŠD, mimoškolní činnost, oslovování, školní akce -ankety, vyprávění, malování, komunikativní hry, navozování situací Cesta do školy Kompetence 1,2,3,4,6 Nebezpečná místa, dopravní značky, pravidla silničního provozu, dopravní prostředky - vycházky do okolí, hledání na letecké mapě.	Výstava výtvarných prací na téma Naše škola. Velká soutěž BESIP
Učit umět si poradit ve složité situaci, přivolat pomoc, orientovat se v nejbližším okolí	Které instituce nám slouží Kompetence 1,2,3,4,5,6 Policie, zdravotní středisko, obchody - navozování situací, dramatizace, vycházky, besedy, výtvarné zpracování, hry	
Rozvíjet vztah k uměleckým dílům, pěstovat estetické cítění, seznámit děti s různými výtvarnými technikami, vést ke kultivovanému projevu	Kulturní a společenský život Kompetence 1,2,3,4,5,6 Nejbližší kulturní zařízení – Památník písemnictví Rajhrad, divadlo, výstavní síň, knihovna -rozhovory, poslech hudby i mluveného slova, modelování, koláže, kreslení v přírodě, taneční kroky a hry, výstavky výrobků, četba, pantomima	Návštěva Vánočních sání v Zahradnické škole Rajhrad.

7.3 ROZMANITOSTI PŘÍRODY

<i>Průběžné každodenní působení vychovatelky</i>	<i>Pravidelné činnosti dle týdenní skladby</i>	<i>Příležitostné, celodružinové akce</i>
Seznamovat s krásami okolní přírody, s jejími proměnami vlivem ročních období, ale i vlivem člověka, pomáhat vytvářet citový vztah ke svému bydlišti, kraji	Krajina v okolí domova Kompetence 1,2,3,5,6 Okolí Holasic (pole potok, tůně atd.), -práce s mapou Holasic, četba zpravodajství Holasic turistické vycházky, naučná stezka, malování v přírodě, vědomostní soutěže, zakreslování do mapy	Turistická vycházka do okolí Holasic a zpět
Vzbuzovat v dětech touhu po informacích o naší zemi, prohlubovat jejich znalosti a vědomosti	Krajina v ČR Kompetence 1,2,3,5,6 Hory, pohoří, nížiny, řeky, podnebí, - práce s mapou příp. družicové snímky na internetu, vyprávění o cestování, výletech, určování světových stran, tematické soutěže a hry	
Seznamování s rozmanitostmi životních podmínek na Zemi a jejich vlivem na výskyt rostlin a živočichů	Krajina v jiných zemích Kompetence 1,2,3,4,5,6 Odlišnosti krajin u nás a ve světě, působení člověka na změny krajiny, ochrana přírody a přírodních zdrojů, nadmořská výška - cestování, četba naučné literatury, práce s encyklopediemi, internetem, vyhledávání na mapě, porovnávání	
Vést ke vnímání a porovnávání změn v okolní přírodě během roku, podněcovat k přemýšlení o věcech a jevech kolem nás	Proměny přírody v ročních obdobích Kompetence 1,2,3,6 Jaro, léto, podzim, zima – co se děje v přírodě – fauna a flora, rozmanitost přírody u nás a ve světě, rozmary počasí a jejich vliv na přírodu, sezónní činnosti a sport - pozorování přírody při vycházkách, četba, rozhovory	Výtvarná soutěž – Příroda kolem nás.
Vytvářet kladný vztah k životnímu prostředí a přírodě	Příroda kolem nás Kompetence 1,2,3,6 Rostliny, stromy, zvířata, houby, voda, vzduch, horniny, půda, vzájemné vztahy a ovlivňování - vědomostní hry a soutěže, vycházky, dokumentární snímky, vyprávění, encyklopedie, pohybové hry v přírodě lístečky znalostí	
Vést děti k ohleduplnému chování k přírodě a k její ochraně, uvědomování si vlivů prostředí na vlastní zdraví	Ekologie, enviromentální výchova Kompetence 1,2,3,4,5 Rovnováha v přírodě, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, odpovědnost lidí, ekologické havárie, tematické hry, turistické vycházky, četba naučné literatury i časopisů, rozhovory, videoprogram	Návštěva Záchrané stanice ptáků Rajhrad.

7.4 Lidé kolem nás

<i>Průběžné každodenní působení vychovatelky</i>	<i>Pravidelné činnosti dle týdenní skladby</i>	<i>Příležitostné, celodružinové akce</i>
Seznamovat děti s lidskými právy a právy dítěte, s právy a povinnostmi žáků školy, pomáhat k utváření kladných mezilidských vztahů, vést k toleranci k odlišnostem spolužáků, k vnímání agresivity a šikany jako negativního jevu, ke schopnosti nebát se říci svůj názor	Právo a spravedlnost Kompetence 1,2,3,4,5,6 Práva a povinnosti, vhodné a nevhodné chování, snášenlivost, tolerance, mezilidské vztahy, komunikace, pomoc, šikana - komunikativní hry, dramatizace navozených situací, vyprávění, posuzování charakteru literárních postav (Bajky), kolektivní hry, sportovní utkání	
Rozvíjet u dětí komunikativní schopnosti, schopnost vyjádřit své pocity, vést úctě ke starším, upevňovat správné vztahy k rodině, rodičům, prarodičům, pomáhat budovat vlastní sebeúctu	Moje rodina Kompetence 1,2,3,4,5,6 Příbuzenské vztahy, vztahy mezi rodinnými příslušníky, - kreslení rodokmenu, besedy, spolupráce s rodiči při řešení problémů	Adventní pěvecké vystoupení
Vést děti k dodržování pravidel slušného chování, zdvořilého oslovování, ke smyslu pro čestné jednání, k respektování práce druhých	Naše škola, moji kamarádi, učitelé Kompetence 1,2,3,4,5,6 Kamarádské chování, vztahy mezi dětmi a dospělými, chlapci a dívkami, zaměstnání, práce fyzická a duševní, principy demokracie, umění přijmout prohru - kolektivní hry, sociodramatické hry, rozhovory, výlety, společné činnosti výtvarné, pracovní, literární, hodnocení svých činností i chování	Mezinárodní den dětí
Seznamování dětí se životem v jiných zemích, zdůrazňování významu výuky cizích jazyků, vést k toleranci, snášenlivosti a respektování odlišností	Jiné země – jiní lidé Kompetence 1,3,4,5,6 Státy, světadíly a jejich obyvatelé, odlišnosti jazykové, náboženské, kulturní - encyklopedie, naučná literatura, dokumentární filmy, pohádkové knihy cizích autorů, vyhledávání informací pomocí internetu, vyprávění o zážitcích a zkušenostech z jiných zemí	Dýňování

7.5 Lidé a čas

<i>Průběžné každodenní působení vychovatelky</i>	<i>Pravidelné činnosti dle týdenní skladby</i>	<i>Příležitostné, celodružinové akce</i>
Vést děti ke smysluplnému využívání času, k pochopení pojmu bylo-je-bude	Orientace v čase Kompetence 1,2,3,5 Časové údaje v denním životě, minulost, přítomnost, budoucnost, měření času dříve a dnes, časová pásma, letní a zimní čas -historické filmy, kreslení dobových kostýmů, pátrání po významných osobnostech našeho regionu z minulého století (encyklopedie, pamětní desky,)	
Seznamovat s lidovými tradicemi, vytvářet citový vztah k hodnotám, které vytvořili naši předkové	Roční období Kompetence 1,2,3,5,6 Kalendář, narozeniny, počasí, vánoční a velikonoční svátky, tradice, pranostiky, pořekadla, koledy, masopust -určování data velikonočních svátků, výroba vánočních dárků, zdobení kraslic, výroba karnevalové masky	Masopustní průvod
Vést děti k sebereflexi, k rozvoji zdravého sebevědomí, k posilování žádoucích vlastností a postojů	Kdo jsem Kompetence 1,2,3,4,5,6 Vývoj člověka, postavení v rodině, kolektivu, talent, zájmy, volba povolání hry zaměřené na lidské činnosti a povolání, komunikativní hry, výtvarné techniky – čím chci být, pantomima, hraní divadla	Výroba dárečků pro děti z MŠ k zápisu do 1. tříd
Získávat poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o zvycích a o práci lidí dříve a dnes, ocenit technické vymoženosti dnešní doby usnadňující lidem práci, komunikaci	Minulost, přítomnost, budoucnost, pokrok v životě, řemesla dříve a dnes Kompetence 1,2,3,4,5 Proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky, významné dny -četba pohádek a bájí, historické filmy, vyprávění o zkušenostech prarodičů, navozování situací – jak se žilo, když...	

<p>Vzbuzovat zájem o historii naší obce a okolí</p>	<p>Historie našeho kraje, obce Holasice</p> <p>Kulturní památky v okolí obce Holasice (město Brno - Špilberk, Petrov, Měnínská brána, Rajhrad, Památník písemnictví...) Četba pověstí.</p>	
<p>Rozšiřovat dětem vědomosti o své vlasti,</p>	<p>Kulturní a historické památky Kompetence 1,2,3,5,6 Hrady a zámky naší republiky, významné budovy, památná místa, péče o památky - srovnáváme stavební práce dříve a dnes, malujeme, modelujeme, soutěže ve znalostech o svém rodném kraji, výlety</p>	

8. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

8.1 Způsob přihlašování, odhlašování:

O zařazení dítěte do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.

Školní družinu mohou navštěvovat žáci 1. stupně školy, přednostně jsou přijímáni žáci 1., 2. a 3. ročníku na základě řádně vyplněného zápisního lístku/přihlášky a zaplaceného poplatku. Žáci dalších ročníků jsou přijímáni do naplnění kapacity ŠD.

Při zápisu do školní družiny je zákonný zástupce účastníka prokazatelným způsobem seznámen s Vnitřním řádem školní družiny.

Odchody účastníků se řídí pokyny dle údajů ze zápisového lístku/přihlášky (účastník odchází z družiny sám nebo je vydán pouze rodičům, popř. osobě, jejíž jméno je uvedeno ve Zmocnění pro předávání dítěte ze školní družiny jiným pověřeným osobám). Dřívější odchod z družiny v jiné době, než jaká je uvedena v zápisním lístku/přihlášce, musí být předem písemně oznámen. Písemná žádost (Uvolnění z výuky/školní družiny) musí obsahovat údaj o datu změny a podpis zákonného zástupce. Změny nelze vyřizovat telefonicky ani e-mailem, neboť tento způsob omluvy je neprokazatelný. Účastník předloží písemnou žádost vychovatelce a ta jej propustí.

Pokud účastník z jakéhokoli důvodu bude chtít ukončit během školního roku svou docházku do školní družiny, učiní tak prostřednictvím svého zákonného zástupce, který tuto skutečnost písemně oznámí vychovatelce. Ukončit docházku nelze zpětně, nejdříve k poslednímu dni v daném měsíci školního roku. Přeplatek se vrací na účet zákonného zástupce.

Úplata za školní družinu činí 145,- Kč za měsíc. Úplata je poukazována na účet školy ve dvou platbách s přiřazením variabilního symbolu dítěte. První nejpozději k 15. září (580,- Kč za období září až prosinec), druhá nejpozději k 15. lednu (870,- Kč za období leden až červen). Pokud zákonný zástupce nezplatí příspěvek na pobyt v ŠD, bude s ním zahájeno jednání. Pokud nedojde v dohodnuté době k odstranění nedostatků, bude účastníkovi ukončena docházka do ŠD. Podmínky úhrady úplaty upravuje Směrnice o poskytování úplaty za vzdělávání ve školní družině.

8.2 Porušení povinností stanovených a výchovná opatření

Zvláště opakované hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky účastníka vůči pracovníkům družiny a ostatním zaměstnancům školy nebo ostatním účastníkům se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených Vnitřním řádem.

Pokud účastník narušuje soustavně Vnitřní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitelky školy z družiny vyloučen.

Účastník může být ze školní družiny i vyloučen z důvodu:

- soustavné porušování kázně a pořádku
- ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních účastníků
- nehrazení úplaty za vzdělávání v ŠD
- zákonný zástupce opakovaně nezajistí odchod účastníka do ukončení provozu. O těchto skutečnostech jsou informováni zákonní zástupci účastníka, jsou písemně vyzváni k návštěvě školy, kde proběhne jednání za účasti ředitelky školy, vedoucí vychovatelky a zákonného zástupce účastníka. O jednání je proveden zápis a poté ředitelka školy rozhodne o dalším postupu, popř. i o vyloučení účastníka ze školní družiny. O rozhodnutí jsou rodiče informováni písemně. Veškeré skutečnosti jsou projednávány s ředitelkou školy a na pedagogické radě.

9. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáka se speciálními vzdělávacími potřebami považujeme:

- žáka se zdravotním postižením – tělesným, zrakovým, sluchovým a mentálním postižením, autismem, s vadami řeči, s vývojovými poruchami učení nebo chování, nebo s více vadami
- žáka se zdravotním a sociálním znevýhodněním – žáci zdravotně oslabení, dlouhodobě nemocní a s lehčími poruchami učení a chování, žáci se sociálním znevýhodněním, žáci ohrožení patologickými jevy
- žáka nadaného nebo mimořádně nadaného

9.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci s tělesným postižením

V případě přítomnosti žáka s tělesným postižením řešíme tuto situaci integrací ve skupině s menším počtem žáků. V případě potřeby – zavedení osobního asistenta. Zaměření TV a další pohybové aktivity se řeší dle tělesného stavu dítěte. Využívá se také kompenzačních pomůcek a práce na PC.

Žáci se zrakovým postižením

Žáky je nutno rozdělit na slabozraké, se zbytky zraku nebo nevidomé. Integrujeme pouze žáky slabozraké. K postižení bychom přihlíželi i v TV.

Žáci se sluchovým postižením

Vady sluchu můžeme rozdělit na nedoslýchavost a hluchotu. Podle vážnosti postižení situaci řešíme následovně: zajištěním individuálních sluchadel, rozšíření slovní zásoby prací s encyklopediemi, atlasy, internetem, integrace dítěte ve skupině s menším počtem žáků, výrazná je především individuální práce apod.

Žáci s poruchami komunikačních schopností

Tato postižení dělíme na:

- afázie
- vývojová nemluvnost – dysfázie, opožděný vývoj řeči, fyziologická nemluvnost
- neurotické poruchy řeči. mutismus, elektivní nemluvnost
- poruchy plynulosti řeči – koktavost, breptavost
- poruchy zvuku řeči – huhňavost, palatolalie
- poruchy artikulace – dyslalie, dysartrie
- poruchy hlasu – dystonie

Základem je individuální přístup vychovatelky. Nutná je i spolupráce s rodinou, SPC, PPP a odbornými lékaři.

Žáci se specifickými poruchami učení a chování

Specifické vývojové poruchy /SVPU/ jsou charakteristické neschopností dítěte integrovat více mentálních schopností do jednoho cíle – do procesu učení.

Nejčastěji se vyskytují tyto poruchy:

- dyslexie – porucha schopnosti číst
- dysgrafie – porucha schopnosti psát
- dysortografie – porucha pravopisu
- dyskalkulie – porucha matematických schopností
- příp. dyspinxie – porucha schopnosti kreslit
- příp. dysmúzie – porucha schopnosti vnímat a reprodukovat hudbu

Většina těchto poruch se pojí se syndromem ADHD. Žáci jsou hypo nebo hyper aktivní nesoustředění, jednají impulzivně, mají problémy s koordinací, poruchy paměti a další

psychomotorické, menzální a volní problémy. Efektivita při nápravě poruch je dosahováno: kvalifikovaným personálním zabezpečením, vytvořením vhodných podmínek pro účast v ŠD, pravidelnou relaxací, úzkou spoluprací s PPP, SPC, spoluprací s rodinou.

Žáci s poruchami chování

Jako žáci s poruchami chování jsou považováni ti, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní. Někteří žáci nejsou schopni dodržovat školní řád a režim školy a nemohou se vzdělávat ve třídách a za použití běžných metod. Příčinou mohou být nervová a psychická onemocnění, ale i problémy, které vznikly na základě narušeného vztahu k sobě i okolí. Je nutné vést žáka k odpovědnosti při plnění povinností, ke spolupráci ve skupině, k toleranci, a především ke zvládnutí elementárních norem chování.

Žáci mentálně postižení

Za mentálně retardované považujeme žáky, u nichž dochází k zaostávání vývoje rozumových schopností, k odlišnému vývoji některých psychických vlastností a k poruchám v adaptačním vývoji. Příčiny mentální retardace jsou buď organické /biologické/ nebo sociální. Doposud se tito žáci vzdělávají ve speciálních školách. Základní školy mohou integrovat tyto děti v běžných nebo speciálních třídách. Při práci s nimi je i v ŠD vyžadován kvalitní individuální přístup vychovatelek i asistentek pedagoga.

Žáci s autismem

Autismus je pervazivní vývojová porucha charakterizovaná těmito příznaky:

- neschopnost vzájemné společenské interakce
- neschopnost komunikace
- omezený, stereotypně se opakující repertoár zájmů a aktivit

Při účasti autistů je nutné postupovat podle individuálních plánů. V lehčích formách postižení jsou schopni se vzdělávat v běžných základních školách, ale zpravidla se zařazují do škol speciálních.

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Jednou z hlavních podmínek vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním je zajištění

odborného přístupu k jejich vzdělávacím potřebám. V případě komplikovaných případů by škola postupovala podle doporučení odborného lékaře či speciálního pedagoga.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Mezi žáky se sociálním znevýhodněním patří žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, žáci ohrožení sociálně patologickými jevy a děti azylantů a účastníků řízení o udělení azylu na území ČR. Některé z těchto dětí se integrují do běžné populace, jiné se odlišují kulturními, náboženskými nebo jinými zvyklostmi. Naše škola je schopná poskytnout těmto dětem vzdělání s individuálními ohledy.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Uspokojit potřeby všech dětí v ŠD znamená pro vychovatele volit různé metody, formy i organizaci vzdělávání, týmově spolupracovat s ostatními kolegy nebo i subjekty mimo školu.

K činnostem může např. vychovatel dávat přednost kooperativní – skupinové práci, kde nadaného žáka zvolí do vedoucí funkce, dále projektové dny, kde může propojovat své poznatky z různých vědních oborů a spojovat je s reálným životem. Základem práce s nadaným dítětem je důležitá dostupnost činnosti, v níž žák nadání projevuje nebo ho může projevit.

K tomu, aby se nadaný žák vyvíjel zdravě, nebyl jednostranně zaměřen, dobře se rozvíjela jeho osobnost, jeho fyzický a psychický rozvoj, jakož i emocionalita, by měla přispět nejen souhra všech kantorů a vychovatelů, kteří se na výuce žáka podílejí, ale i další odborníci. Je nutná i spolupráce s rodinou.

V Holasicích, dne 31.8.2020

Mgr. Pavlína Zámečnicková
Ředitelka školy

Školská rada byla seznámena s 3. verzí ŠVP ŠD Holasice dne 31.8.2020.

